

закладів обрана тема потребує детального дослідження з метою обґрунтування доцільності впровадження діяльності тьюторів в освітній процес ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана».

У системі вищої освіти тьютор, поряд із викладачем, є важливим суб'єктом, який надає різні форми педагогічної, організаційної, а також психологічної підтримки студентам. Тобто тьютор у широкому розумінні – філософ предмета, що не лише володіє ґрунтовними знаннями певної навчальної дисципліни, а й у змозі мотивувати до опанування знань осіб, які навчаються [1, с. 5].

Досвід інших країн показує, що в університетах при дистанційному навчанні в ролі тьютора виступає викладач – розробник програми навчального предмету. За денної форми навчання тьюторами можуть бути студенти старшого курсу щодо студентів початкових курсів. Студентам, які беруть на себе функції тьютора, така діяльність допомагає не лише закріплювати і поглиблювати власні знання, допомагаючи молодшим студентам у навчанні, але й удосконалювати свої вміння і навички, що сприяє успішнішому опануванню майбутньої професії. Саме тому для тьютора є важливим зворотній зв'язок, тобто рівень задоволеності ним студентами, для яких він виступає помічником, наставником і фахівцем.

Крім супроводу у навчанні, тьютор може надавати підтримку студентам у соціальній інтеграції [2]. Проте найважливішим завданням тьютора, на наш погляд, є допомога при індивідуальному плануванні навчання студента, а також при опануванні технік наукової роботи. Серед функцій тьютора, що визначає наукова література, основними вважаємо такі: 1) організаційно-методичний супровід пізнавальної діяльності; 2) надання допомоги в ефективному опануванні певної навчальної дисципліни; 3) організація і координування самостійної роботи; 4) мотиваційна функція, що сприяє досягненню вищого рівня опанування знань особами, що навчаються.

В Україні практика, за якої в ролі тьютора виступають студенти, була впроваджена кафедрою загальної педагогіки та андрагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В. Короленка. Позитивний результат такого досвіду зумовлений, зокрема, тим, що студенти-тьютори є креативною молоддю, мають високі результати у навчальній, науковій та організаційній діяльності [3, с. 124].

Впровадження діяльності тьюторів в освітній процес ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» можливе на базі навчально-консультаційних пунктів кафедр, де в ролі тьюторів будуть виступати студенти магістратури, що мають високу успішність у навчанні і бажають проявити себе в якості наставників і педагогів щодо студентів молодших курсів.

Література

1. Бойко А. М. Тьютор – якісно вища педагогічна позиція і новий простір духовно-моральної взаємодії / А. М. Бойко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Полтава, 2011. – Вип. 2. – С. 4–10.
2. Informationen zum Tutorienprogramm. Ruhr-Universitaet Bochum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sowi.rub.de/sowi-tutorium/tutorium.html>.
3. Семеновська Л. Методичні аспекти реалізації тьюторського супроводу вивчення педагогічних дисциплін / Л. Семеновська // Естетика і етика педагогічної дії. – 2014. – Вип. 8. – С. 121–133.

Ткач І.В., старший викладач,
кафедри обліку, аналізу та аудиту в АПК

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ ЯК СКЛАДОВА ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

У сучасних умовах розвитку вища освіта розглядається в контексті надання освітніх послуг. Освітні послуги є специфічним видом послуг, які продаються на ринку освітніх послуг в умовах вільної та жорсткої конкуренції. Покупцями освітніх послуг є держава, через механізм державного замовлення, а також юридичні та фізичні особи, які сплачують за навчання. Постачальниками освітніх послуг є вищі навчальні заклади (далі ВНЗ).

За даними Держкомстату України у 1995/1996 навчальному році в Україні діяло 1037 ВНЗ, серед яких 785 – ВНЗ I–II рівнів акредитації та 255 – ВНЗ III–IV рівнів акредитації, тоді як у 2013/2014 навчальному році кількість ВНЗ становила 803, у т.ч.: 478 ВНЗ I–II рівнів акредитації та 325 ВНЗ III–IV рівнів акредитації [1]. За результатами дослідження структури кількості ВНЗ за рівнями акредитації, можна дійти висновку щодо зростання частки ВНЗ III–IV рівнів акредитації за рахунок підвищення статусу ВНЗ I–II рівнів акредитації, при цьому загальна кількість ВНЗ всіх рівнів акредитації в Україні з 1995 по 2013 роки зменшилась на 234 навчальних заклади. В умовах зростання кількості ВНЗ III–IV рівнів акредитації, набуває актуальності питання якості освітніх послуг з вищої освіти.

Для ефективного управління якістю освітніх послуг, ВНЗ варто розробити систему оцінки ключових показників якості вищої освіти. На нашу думку, серед інших складових якісних характеристик освітніх послуг у царині вищої економічної освіти доцільно виділити:

- якість науково-технічної бази ВНЗ;
- якісний склад науково-педагогічного персоналу ВНЗ;
- якість організації навчального процесу.

Якість науково-технічної бази ВНЗ визначається наявністю у достатній кількості аудиторій, належним чином обладнаних навчально-тренувальних (комп'ютерних) центрів, бібліотеки, спортивного комплексу, зручних гуртожитків для проживання студентів. Науково-технічна база ВНЗ повинна забезпечувати для студентів можливість усебічного розвитку.

Якість науково-педагогічного персоналу ВНЗ визначається наявністю висококваліфікованих викладачів, які в достатній мірі вмотивовані не тільки передати знання, але й розвивати здібності та формувати нові компетенції студентів. Важливою вимогою до науково-педагогічного персоналу ВНЗ є постійний саморозвиток, успішне проходження підвищення кваліфікації, отримання різноманітних сертифікатів, участь у наукових дослідженнях тощо.

Для надання якісних освітніх послуг, велику роль відіграє якість організації навчального процесу. Належним чином організований навчальний процес повинен забезпечити його учасників достатньою кількістю часу для вивчення комплексу наук і дисциплін, передбачених навчальним планом. Ще одним важливим моментом в організації навчального процесу є неможливість отримання позитивної оцінки за дисципліну чи науку, в разі пропуску студентом значної кількості занять.

Отже, студентоцентризм має реалізовуватись як у сфері стосунків між викладачем і студентами, так і в сферах матеріально-технічного, науково-методологічного та організаційного забезпечення навчального процесу та дозвілля студентів.

Література

1. Основні показники діяльності вищих навчальних закладів України на початок 2013/14 навчального року. Статистичний бюлетень / Відповідальний за випуск І.В. Калачова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_vnz_bl.htm

Титаренко Д.В., аспірант кафедри управління освітою, Національна академія державного управління при Президентові України

ОСВІТА ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Процеси реформування у вищій освіті та орієнтація на загальноєвропейські рекомендації щодо якості освіти передбачають зміни у вищій школі та модернізацію підготовки не тільки студентів, а й викладачів.

Нині підвищується неабияка роль освіти впродовж життя, яка має на меті не тільки забезпечення професійної зайнятості, а й всебічний розвиток і самовдосконалення особистості.

Система генерації і передачі знань за останні десятиліття зазнає кардинальних змін, а саме, стрімке оновлення знань, технологій, ідей, інноваційний тип прогресу та розвитку вимагає від кожного удосконалення та постійного розвитку знань, умінь і навичок. Звертаємо увагу, що нині обновиються близько 10 % теоретичних знань і майже 30 % професійних знань. Підготувати фахівця за 5–6 років навчання у вищій школі до професійного життя стає дедалі складніше, адже перед сучасною дорослою людиною постає безліч викликів, які обумовлюють необхідність постійно навчатись, підвищувати свою кваліфікацію, іноді навіть змінювати свою спеціальність [2].

Якість діяльності вищого навчального закладу залежить більшою мірою від якісного науково-педагогічного складу, від їх професійної підготовки. Розвиток професійних компетентностей у викладачів може забезпечити саме освіта впродовж життя, яка тісно пов'язана з неперервністю. Базова освіта повинна виступати тільки як основа, фундамент та доповнюватись програмами додаткової освіти. Безумовно, викладач ВНЗ окрім отриманих знань у процесі навчання в магістратурі та аспірантурі повинен професійно розвиватись упродовж усього життя.

Викладачеві освіта впродовж життя забезпечить: можливості для задоволення потреб професійно-особистісного росту; підвищення конкурентоспроможності з високими показниками рейтингу серед інших викладачів на ринку освітніх послуг; планування подальшої професійно (академічної) кар'єри; моральне задоволення від професійного зростання як засобу забезпечення потреб саморозвитку, самовдосконалення; участь викладача у грантах та отримання додаткових фінансових ресурсів на основі своєї конкурентоспроможності.